

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de către Banca Comercială „Eximbank” Societate pe Acțiuni,

în cauza de insolabilitate, a Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, la contestația depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Serhan-Com”, privind validarea creanței și introducerea modificărilor în tabelul definitiv al creanțelor.

împotriva încheierii din 22 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de B.C „Eximbank” S.A împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020

*(Dosarul nr. 2rci-36/24
NR. PIGD 2-18180499-01-2rci-10042024)*

Inadmisibilitatea cererii de revizuire formulată în temeiul art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

Curtea de Apel Chișinău, jud. N. Budăi, I. Dutca, M. Anton

18 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților recursul depus de Banca Comercială
”Eximbank” Societate pe Acțiuni,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 8 august 2018, Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L a depus cerere introductivă privind intentarea procesului de insolabilitate față de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, invocând deținerea obligațiilor de plată în sumă de 75 818 492,24 lei și insuficiența de lichidități pentru acoperirea creanțelor.

2. În calitate de administrator al insolabilității cerute de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L s-a propus instanței, desemnarea administratorului Balan Vladimir (f.d.1-5).

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 august 2018 s-a admis cererea introductivă, cu numirea lui Balan Vladimir în calitate de administrator provizoriu, (f.d.6-9).

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 decembrie 2018, a fost admisă cererea introductivă depusă de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de întreprindere, cu desemnarea în calitate de administrator a insolabilității administratorul autorizat Vladimir Balan.

S-a stabilit termenul limită pentru înaintarea cererilor de admitere a creanțelor - 31 ianuarie 2019, obligând administratorul autorizat Vladimir Balan să prezinte tabelul definitiv al creanțelor nu mai târziu de 14 februarie 2019, stabilind ședința de validare pentru data de 01 martie 2019, ora 10:00 (f.d.12-14).

5. În procesul de examinare a cauzei de insolabilitate, la 30 ianuarie 2019, S.R.L „Serhan-Com” a înaintat cererea de validare a creanțelor față de debitorul Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L în sumă de 103 746 861 lei (f.d.17-19).

6. Potrivit tabelului definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L întocmit și prezentat în instanța de insolabilitate de către administratorul Vladimir Balan, creanța înaintată de

către S.R.L „Serhan-Com” nu a fost admisă spre validare, fiind inclusă cu suma 0 (zero) lei (f.d.39-40).

7. La 22 februarie 2019, S.R.L „Serhan-Com” a depus contestație la tabelul definitiv al creanțelor debitorului Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, solicitând admiterea creanței creditorului S.R.L „Serhan-Com” în mărime de 103 746 861 lei, cu obligarea administratorului insolvenței de a include S.R.L „Serhan-Com”, în rangul V a tabelului definitiv al creanțelor debitorului Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L (f.d. 41-42).

8. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 aprilie 2019 s-a admis parțial contestația depusă de S.R.L „Serhan-Com” împotriva tabelului definitiv al creanțelor Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, în partea neadmiterii spre validare de către administratorul insolvenței a creanțelor.

9. S-a validat creanța S.R.L „Serhan-Com” față de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L în sumă de 76 302 276 lei, drept creanță chirografară de rangul V.

S-a obligat administratorul insolvenței Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan să introducă în tabelul definitiv al creanțelor Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L modificările corespunzătoare (f.d.75-79).

10. Nefiind de acord cu încheierea menționată, la 04 aprilie 2019, administratorul Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 aprilie 2019 cu emiterea unei decizii privind respingerea contestației și constatarea litigiului de drept în privința creanței pretinse de S.R.L „Serhan Com”, suspendarea executării încheierii (f.d.80-81).

11. La 10 aprilie 2019, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 aprilie 2019, a declarat recurs nemotivat și avocatul Marian Romanuş, în calitate de reprezentant al Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L în proces de insolvență, solicitând casarea încheierii în partea în care contestația S.R.L „Serhan-Com” a fost admisă cu pronunțarea în această parte a unei încheieri de respingerea integrală a contestației (f.d.82).

12. La 11 aprilie 2019, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 aprilie 2019, a fost contestată cu recurs și de reprezentantul S.R.L „Serhan-Com” Gladcova-Ursu Natalia, solicitând casarea încheierii în partea respingerii contestației S.R.L „Serhan-Com” cu pronunțarea unei noi decizii privind admiterea integrală a contestației S.R.L „Serhan-Com” față de Î.C.S. „Trevcons Grup” S.R.L în sumă de 103 746 861 lei (f.d.83-84).

13. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2019 cererea administratorului Balan Vladimir de suspendarea a executării încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 aprilie 2019, a fost respinsă (f.d. 98-100).

14. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2019 s-a admis recursul declarat de administratorul insolvenței Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan, Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L și S.R.L „Serhan-Com”, s-a casat încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 02 aprilie 2019, prin care s-a admis parțial contestația depusă de S.R.L „Serhan-Com” împotriva tabelului definitiv al creanțelor Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, cu remiterea cauzei la rejudecare.

15. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 februarie 2020 s-a dispus admiterea parțială a contestației depusă de S.R.L „Serhan-Com” împotriva tabelului definitiv al creanțelor Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, în partea neadmiterii spre validare de către administratorul insolvenței a creanțelor, s-a validat creanța S.R.L „Serhan-Com” față de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L în sumă de 76 302 276 lei, ca creanță chirografară de rangul V.

S-a obligat administratorul insolvenței Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan să introducă în tabelul definitiv al creanțelor Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L modificările corespunzătoare. În rest s-a respins ca fiind neîntemeiată contestația înaintată de S.R.L „Serhan-Com” împotriva tabelului definitiv al creanțelor Î.C.S. “Trevcons Grup” S.R.L, în partea neadmiterii spre validare a creanțelor chirografare de rangul V (f.d.137-142).

16. La 11 februarie 2020, administratorul Î.C.S „Trevcons-Grup” S.R.L, Vladimir Balan, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de insolvență solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 februarie 2020, cu emiterea unei decizii privind respingerea contestației și constatarea litigiului de drept în privința creanței pretinse de S.R.L „Serhan Com”, față de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L (f.d. 144-145).

17. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020 recursul declarat de lichidatorul Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan, s-a respins, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 februarie 2020 privind admiterea contestației S.R.L „Serhan-Com”, validarea creanței și introducerea modificărilor în tabelul definitiv al creanțelor, pronunțată în cadrul procesului de insolvență a Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L.

18. La 24 decembrie 2020 BC „Eximbank” SA, reprezentată de avocatul Daniel Cobzac, în temeiul art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, a depus cerere de revizuire, concretizată ulterior, împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău și a încheierii din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, cu atragerea BC „Eximbank” SA în procesul dat de judecată în calitate de intervenient accesoriu de partea debitorului ÎCS „Trevcons Grup” SRL în proces de insolvență.

19. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de B.C. „Eximbank” S.A împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, prin care a fost respins recursul declarat de lichidatorul Î.C.S. „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 februarie 2020 privind admiterea contestației S.R.L. „Serhan-Com”, validarea creanței și introducerea modificărilor în tabelul definitiv al creanțelor, pronunțată în cadrul procesului de insolvență a Î.C.S. „Trevcons Grup” S.R.L.

20. La data de 24 februarie 2021, reprezentantul B.C. „Eximbank” S.A, avocatul Daniel Cobzac a declarat cerere de recurs asupra încheierii Curții de Apel Chișinău din 09 februarie 2021.

21. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 02 iunie 2021, s-a respins recursul declarat de B.C. „Eximbank” S.A, reprezentată de avocatul Daniel Cobzac și s-a menținut încheierea din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

22. La data de 06 octombrie 2023, B.C. „Eximbank” S.A a depus cerere de revizuire asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, solicitând casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei.

23. La data de 30 octombrie 2023, reprezentantul B.C. „Eximbank” S.A, Eugeniu Josan a înaintat cerere de recuzare judecătorilor Curții de Apel Chișinău Marina Anton, și Vitalie Cotorobai, invocând că există împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea magistraților.

24. Prin încheierea din 07 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de recuzare formulată de către reprezentantul B.C. „Eximbank” S.A Eugeniu Josan judecătorilor Curții de Apel Chișinău Marina Anton și Vitalie Cotorobai de la examinarea cererii de revizuire declarată de către B.C. „Eximbank” S.A asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020.

25. La 08 noiembrie 2023, BC „Eximbank” SA, reprezentată de Eugeniu Josan, în temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, a depus cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, pentru examinarea cererii de revizuire depuse asupra deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

26. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție 24 ianuarie 2024, s-a respins cererea depusă de BC „Eximbank” SA, reprezentată de Eugeniu Josan, cu privire la strămutarea cauzei la altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău. Cauza de insolabilitate intentată la cererea introductivă depusă de către ÎCS „Trevcons Grup” SRL cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de sine, s-a restituit Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de revizuire depuse de către BC „Eximbank” SA asupra deciziei din 03 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

27. La data de 25 ianuarie 2024, B.C „Eximbank” S.A a depus cerere de revizuire asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020 în temeiul ordonanței de clasarea a procesului penal din 24 octombrie 2023, solicitând casarea deciziei instanței de recurs, cu rejudecarea cauzei.

28. La data de 21 februarie 2024, reprezentantul B.C „Eximbank” S.A, Eugeniu Josan a depus cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a prevederilor art.49 și art.448 CPC, cu emiterea unei încheieri privind controlul constituționalității a prevederilor acestor norme.

29. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2024, s-a respins cererea depusă de B.C „Eximbank” S.A privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, la cererea de revizuire depusă de B.C „Eximbank” S.A împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, prin care a fost respins recursul declarat de lichidatorul Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 februarie 2020 privind admiterea contestației S.R.L „SerhanCom”, validarea creanței și introducerea modificărilor în tabelul definitiv al creanțelor, pronunțată în cadrul procesului de insolabilitate a Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L

30. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2024, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire declarată de B.C „Eximbank” S.A împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, prin care a fost respins recursul declarat de lichidatorul Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, Vladimir Balan, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 06 februarie 2020 privind admiterea contestației S.R.L „Serhan-Com”, validarea creanței și introducerea modificărilor în tabelul definitiv al

creanțelor, pronunțată în cadrul procesului de insolvență a Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L.

31. La 29 martie 2024, de B.C „Eximbank” S.A a declarat recurs împotriva încheierii din 22 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii recurate și emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de revizuire.

32. În motivare a susținut că, instanța de insolvență a dat apreciere unor circumstanțe de fapt și de drept în absența participării la procesul civil a B.C. „Eximbank” S.A., ale cărui drepturi și interese au făcut, nemijlocit, obiectul disputei și al aprecierii judecătorești.

33. Instanța a examinat cauza în absența Băncii și astfel, nu a avut posibilitatea de a-și construi apărarea, de a depune obiecții, explicații, probe în procesul respectiv, ceea ce reprezintă o încălcare a dreptului recurenteii la liberul acces la justiție și la un proces echitabil.

34. Recurenta consideră decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, ca fiind adoptată fără respectarea prevederilor legale și care afectează direct dreptul său de proprietate garantat de art. 1 al Protocolului nr. 1 al CEDO, dreptul la un proces echitabil consacrat la art. 6 al CEDO, dreptul la un recurs efectiv (art. 13 CEDO), precum și interesele sale legitime, acesta fiind parte la raportul juridic în privința căruia s-a expus atât instanța de fond, cât și cea de recurs.

35. B.C. „Eximbank” S.A., având calitatea de creditor gajist și vânzător al bunurilor gajate ale Intimatului „Serhan-Com”, scoase la licitație, prin vânzarea cărora se invocă ar fi fost prejudiciată intimatul, nu a fost atrasă în calitate de participant la proces, cu toate că drepturile sale au fost atinse direct.

36. Decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020 prejudiciază Banca, fiind pusă la baza ordonanței procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari, din 12 iunie 2023 și a cererilor administratorului SRL „Invizibil” de încasare a prejudiciului material și moral de la Bancă.

37. Ordonanța Procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Șlicari, din 12 iunie 2023, de recunoaștere a Băncii în calitate de parte civilmente responsabilă emisă în baza Deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, constituie temei de revizuire a deciziei respective.

38. Astfel, prin prisma art. 123 alin. (3) din Codul de procedură civilă, ordonanța Procurorului din 24 octombrie 2023 constituie o hotărâre a organului de urmărire penală de clasare a cauzei penale, care confirmă lipsa săvârșirii unei infracțiuni de către B.C. „Eximbank” S.A.

39. Recurentul consideră încheierea Curții de Apel Chișinău, ca fiind neîntemeiată.

40. Recurenta, în calitate de parte la raportul material dedus judecății, vizată atât în încheierea instanței de insolabilitate din 06 februarie 2020, cât și în Decizia Curții de Apei Chișinău din 03 noiembrie 2020, era în drept să fie atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu, de partea debitorului ÎCS „Trevcons Grup” SRL, în vederea apărării drepturilor și intereselor sale legitime în fața instanțelor judecătorești.

41. Astfel, prin prisma art. 1 alin. (4), art. 141 alin. (1), art. 144 alin. (3) din Legea insolabilității, recurenta B.C. „Eximbank” S.A., în calitate de parte interesată la examinarea contestației depusă de SRL „Serhan-Com” împotriva tabelului definitiv al creanțelor ÎCS „Trevcons Grup” SRL urma să beneficieze de toate drepturile procedurale prevăzute de Codul de Procedură Civilă, în vederea garantării dreptului său la un proces echitabil și a dreptului la apărare.

42. Recurenta a notat că, în ordonanța de clasare s-a indicat că, nu este demonstrată intenția săvârșirii faptei penale de către avocatul băncii, Daniel Cobzac, și a lui Sergiu Aftene, care au acționat din numele și în interesele Băncii, nici prin una din circumstanțele infracțiunii de escrocherie, situația financiară extrem de neprielnică a persoanei, care-și asumă angajamentul, la momentul încheierii tranzacției; lipsa de fundamentare economică și caracterul nerealizabil al angajamentului asumat; lipsa unei activități aducătoare de beneficii, necesare onorării angajamentului; achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; prezentarea, la încheierea tranzacției, a unor documente false; încheierea tranzacției în numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc., astfel încât, nu există niciun fundament de a constata lui Daniel Cobzac și a lui Sergiu Aftene de a comite tentativa escrocheriei sau infracțiunea de escrocherie.

43. Toate acțiunile lui Daniel Cobzac și Sergiu Aftene au fost efectuate în numele și interesele Băncii, în scopul soluționării amiabile, ulterior, judiciare a raportului litigios dintre Bancă și SRL „Invizibil” privind rambursarea creditului contractat de ultima. Banca a avut la îndemână mijloace de drept civil, pe care le-a și utilizat în mod legal și corespunzător în vederea apărării drepturilor și intereselor sale legitime.

44. Organul de urmărire penală la cazul supus examinării, a constatat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale componentelor de infracțiuni

prevăzute la art. 27, art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5) Cod penal, sau de art. 310 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

45. În temeiul art. 1 al Protocolului Adițional nr. 1 al CEDO, art. 6 CEDO, art. 20, 26, 46 din Constituția Republicii Moldova, art. 4, 63, 192, 432, 436-437, 446-452, 453 alin. (1) lit. b) în coroborare cu alin. (6¹) din Codul de Procedură Civilă, recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, admiterea cererii de revizuire și atragerea B.C. „Eximbank” S.A., în proces, în calitate de intervenient accesoriu de partea debitorului Î.C.S „Trevcons Grup”, cu transmiterea acuzei spre rejudecare în prima instanță.

46. Prin recursul suplimentar, B.C. „Eximbank” S.A., depus la 29 aprilie 2024, a susținut că, nici instanța de fond și nici instanța de recurs nu au constatat temeiul coparticipării recurente la examinarea cauzei date, ceea ce reprezintă o încălcare a dreptului la accesul la justiție.

47. Recurenta a susținut că, a demonstrat netemeinicia deciziei din 03 noiembrie 2020, în partea ce se referă la constatarea unei răspunderi civile delictuale a băncii și a unui fapt ilicit ce ar fi fost comis de bancă la vânzarea bunurilor ipotecare, iar netemeinicia concluziilor instanței de recurs din 03 noiembrie 2020 a fost confirmată de hotărârea organului de urmărire penală din 24 octombrie 2023.

48. Astfel, la caz sunt întrunite temeiurile de admitere a cererii de revizuire, deoarece prin deciziei din 03 noiembrie 2020, prin neatragerea băncii în proces, s-au încălcat drepturile băncii; dreptul de acces la instanță, dreptul al un proces echitabil, dreptul la un remediu efectiv și dreptul la apărare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

49. Art. 1 alin. (4) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012:

”(1) Scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit.

(2) Prezenta lege este aplicabilă persoanelor juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, întreprinzătorilor individuali, inclusiv titularilor de patentă de întreprinzător, societăților de asigurări, organismelor de plasament colectiv cu personalitate juridică, companiilor fiduciare, organizațiilor necomerciale, înregistrate în Republica Moldova în modul stabilit, precum și maselor successorale lăsate de persoanele fizice, indiferent de faptul dacă desfășurau sau nu activitate de întreprinzător. Prezenta lege nu se aplică băncilor.

(3) Statul, unitățile administrativ-teritoriale și persoanele juridice de drept public nu sînt subiecte ale insolvenței.

(4) Procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile [Codului de procedură civilă](#) și cu cele ale prezentei legi.”

50. Art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012:

„Încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.”

51. Art. 144 alin. (3) din Legea insolvabilității stabilește că:

”Instanța de insolvabilitate soluționează contestațiile în ședință de validare sau în cadrul unei alte ședințe speciale, cu citirea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a administratorului insolvabilității/lichidatorului și a oricărei alte părți interesate, după caz.”

52. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

53. Art. 427 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.”

54. Art. 447 din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Sunt în drept să depună cerere de revizuire:

a) părțile și alți participanți la proces;

b) persoanele care nu au participat la proces, dar care sunt lezate în drepturi prin hotărârea, încheierea sau decizia judecătorească;

c) Agentul guvernamental, precum și subiecții menționați la lit. a) și b) din prezentul articol, în cazurile prevăzute la art. 449 lit. g) și h).”

55. Art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

”Instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

56. Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că, Curtea de Apel Chișinău a adoptat încheierea contestată la 22 februarie 2024, fiind notificată recurentului la 04 martie 2024, prin intermediul poștei electronice,

fapt ce se confirmă prin extrasul din poștă electronică a Curții de Apel Chișinău, anexat la fila dosarului 38, Vol. VI.

57. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul de declarare a recursului.

58. Examinând motivele recursului, Completul de judecată consideră că acesta este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

59. E de menționat că, cererea de revizuire a fost depusă în temeiul art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă care prevede că, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

60. În speță, se reține că „înscrisul” nou invocat de revizuent îl constituie ordonanța Procurorului delegat în Procuratura Anticorupție, Ion Pripa din 24 octombrie 2023, prin care s-a dispus clasarea procesului penal, în cadrul cauzei penale, intentate în privința lui Aftene Sergiu și Cobzac Daniel, în baza art. 27, art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5) Cod penal, art. 310 alin. (1) și art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

61. Recurenta a susținut că, banca a demonstrat netemeinicia deciziei din 03 noiembrie 2020 în cererea sa de revizuire, în partea ce se referă la constatarea unei răspunderi civile delictuale a băncii și a unui fapt ilicit ce ar fi fost comis de bancă la vânzarea bunurilor ipotecare, iar netemeinicia concluziilor instanței de recurs din 03 noiembrie 2020 a fost confirmată de hotărârea organului de urmărire penală din 24 octombrie 2023.

62. Completul de judecată reține că, circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

63. Elemente de fapt, ca modalitate a probării circumstanțelor, vor constitui, în conformitate cu art. 117 alin. (2) din Codul de procedură civilă, explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, depozițiile martorilor, înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, concluziile experților.

64. În acest sens, se menționează că, potrivit art. 451 alin. (1) Codul de procedură civilă, se indică direct temeiul de declarare a revizuirii prevăzut de art. 449 Codul de procedură civilă, iar la cererea de revizuire se anexează, în mod obligatori, probele ce le confirmă.

65. Respectiv, la examinarea cererii de revizuire instanța de revizuire urmează să stabilească circumstanțele noi, altele decât cele examinate la examinarea cauzei în ordine de recurs și în baza probelor anexate la cererea de revizuire care probează circumstanțele noi.

66. Din analiza condițiilor de admisibilitate, rezultă că sfera de aplicare a revizuirii pentru înscrisuri noi este foarte limitată.

67. Completul de judecată notează că, Curtea de Apel corect a reținut că, ordonanța Procuraturii Anticorupție de clasare a procesului penal din 24 octombrie 2023, nu constituie temei de revizuire și casare a deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020. Aceste circumstanțe nu se încadrează în temeiurile de revizuire invocate de revizuentă în prezenta cauză în contextul în care nu înlătură în nici un mod constatările expuse supra, dar și în încheierea irevocabilă a instanței asupra cererii precedente de revizuire, declarate de revizuenți, privind lipsa unui drept lezat al acesteia din urmă prin soluția contestată a instanței de recurs, expusă în decizia din 03 noiembrie 2020, respectiv neîncadrarea revizuirii în exigențele art. art. 447 lit. b) și 449 lit. c) CPC, ordonanța respectivă nefiind pasibil de a fi apreciată, după cum pretinde revizuenta, nici ca fiind o circumstanță esențială nouă ce ar dovedi dreptul revizentei de a declara revizuire în contextul în care constatarea organelor penale privind lipsa în acțiunile persoanelor vizate a elementelor constitutive ale componentelor de infracțiune incriminate nu pot influența constatările expuse în decizia contestată, cu caracter civil, ce nu lezează drepturile băncii, pentru motivele expuse anterior.

68. La caz, condiții de admisibilitate a revizuirii impuse de art.449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă dar și de jurisprudența CEDO, care impune ca desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat să nu poată interveni decât pentru „defecte fundamentale” ale hotărârii, care au devenit cunoscute instanței numai după terminarea procesului.

69. Un alt argument al cererii de revizuire este; B.C. „Eximbank” S.A. nu a fost atrasă în proces, iar decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, lezează drepturile băncii, prin faptul că instanța de insolvență a dat apreciere unor circumstanțe de fapt și de drept în absența participării la procesul civil a revizuentii B.C. „Eximbank” S.A., ale cărui drepturi și interese au făcut, nemijlocit, obiectul disputei și al aprecierii judecătorești.

70. Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, astfel cum este garantat la art. 6 din Convenție, trebuie interpretat în lumina preambulului la Convenție, ale cărui dispoziții relevante afirmă că statul de drept face parte din patrimoniul comun al statelor contractante. Unul dintre aspectele fundamentale ale statului de drept este principiul certitudinii juridice, care impune, printre altele, ca atunci când instanțele pronunță o hotărâre irevocabilă, decizia acestora să nu fie contestată (hotărârea Brumărescu împotriva României).

71. Acest principiu subliniază faptul că niciuna din părți nu are dreptul de a solicita revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii doar pentru a obține o reaudiere și o nouă decizie într-o cauză. Atribuția de revizuire a instanțelor superioare ar trebui exercitată pentru corectarea erorilor judiciare, neîndeplinirea justiției, și nu pentru substituirea unei revizuire.

72. În jurisprudența CEDO s-a reținut în mod constant că revizuirea unei hotărâri irevocabile poate interveni numai pentru un „defect fundamental”, care a devenit cunoscut numai după terminarea procesului, în situația în care el este/devine cunoscut în cursul procesului, atunci părțile au la îndemână căile ordinare de atac.

73. În speță, se invocă că decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, lezează drepturile băncii, prin faptul că instanța de insolvență a dat apreciere unor circumstanțe de fapt și de drept în absența participării la procesul civil a B.C. „Eximbank” S.A., ale cărui drepturi și interese au făcut, nemijlocit, obiectul disputei și al aprecierii judecătorești.

74. Completul de judecată reține că, încheierea primei instanțe din 06 februarie 2020 și decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020 au fost emise exclusiv cu privire la drepturile și obligațiile S.R.L. „Serhan-Com”, în calitate de creditor, și Î.C.S. „Trevcons Grup” S.R.L., în calitate de debitor și, implicit și subsecvent, asupra obligațiilor lichidatorului acesteia din urmă, fără ca soluția instanțelor judecătorești să vizeze drepturile B.C. „Eximbank” S.A.

75. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2020, în sarcina B.C. „Eximbank” S.A. nu a fost pusă nici o obligație, hotărârile judecătorești

respective producând efecte pentru participanții la procedura de insolvență, printre care ultima nu se regăsește.

76. Instanța de apel în mod corect a reținut că, quantumul creanței creditorului S.R.L „Serhan-Com” a fost determinat reieșind din diferența dintre valoarea stabilită a bunurilor imobile cumpărate de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L la 20 decembrie 2010 și valoarea de comercializare a acestor bunuri, fără ca instanța să intervină prin soluția adoptată nemijlocit în raportul juridic de vânzare a bunurilor de către B.C „Eximbank” S.A, astfel încât dezacordul cu motivele ce au determinat soluția instanțelor judecătorești nu se încadrează în exigențele art. 447 lit. b) CPC, pentru a fi posibilă invocarea unor noi circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, și art. 449 lit. c) CPC, pentru a fi invocate pretinsa lezare a vreunor drepturi ale terțului.

77. Completul de judecată reține că, corect au fost calificate ca neîntemeiate argumentele referitoare la încălcarea prin decizia contestată cu revizuire a drepturilor sale de proprietate, prin această decizie instanța a confirmat legalitatea validării creanței S.R.L „Serhan-Com” față de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L, și nu față de B.C „Eximbank” S.A, a dreptului la un proces echitabil, deoarece obiectul prezentului proces nu implică necesitatea atragerii băncii la examinarea cauzei, și din aceleași motive, a dreptului ei la un remediu efectiv.

78. Mai mult decât atât, B.C „Eximbank” S.A nu a motivat, repetat deja, motivul pentru care validarea prin hotărârile contestate a creanței S.R.L „Serhan-Com” față de Î.C.S „Trevcons Grup” S.R.L în quantum de 76 302 276 lei, drept creanță chirografară de rangul V ar cauza B.C „Eximbank” S.A prejudicii în vederea confirmării unei eventuale și iminente afectări a dreptului său de proprietate prin soluția instanței judecătorești.

79. De asemenea, argumentele cu referire la existența a unui litigiu de drept cu privire la creanța validată a S.R.L „Serhan-Com”, la existența unui litigiu pretins similar, examinat în procedură contencioasă cu referire la pretenții, argumente și probe similare, la pretinsa veridicitate a evaluării efectuate de revizuentă anterior comercializării bunurilor vizate în speță, sub premisa invocării de noi circumstanțe cu titlu de temei de declarare a revizuirii, instanța a reținut că din dispozițiile normei procedurale pertinente reiese că temeiul de revizuire instituit de acesta este aplicabil părților, participante la proces, fapt ce reiese din sintagma legală „dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei”.

80. Din aceste motive, existența litigiului invocat de B.C „Eximbank” S.A, nu poate fi reținut ca temei legal ce ar legitima participarea băncii în prezenta cauză și, astfel, de a pretinde revizuirea deciziei contestate.

81. Prin urmare și acest motiv de revizuire este neîntemeiat. Curtea de apel a mai reținut și că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa precum este garantat de articolul 6 § 1 al Convenției, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului ca o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

82. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare a pretențiilor. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Cauza Popov contra Republicii Moldova).

83. Prin urmare, este permisă o derogare de la principiul securității raporturilor juridice în cazurile expres și limitativ prevăzute de lege, cum sunt cele reglementate la art. 449 Cod de procedură civilă ori, în speță, nici unul din motivele de revizuire invocate, nu este întemeiat.

84. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Chișinău, întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge cererea de revizuire depusă de B.C „Eximbank” S.A, ca fiind inadmisibilă, corect stabilind că argumentele cererii de revizuire nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă.

85. Admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

86. În speță, în mod corect instanța de apel a reținut puterea lucrului judecat a considerentelor decisive conținute în decizia din 03 noiembrie 2020.

87. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că alegațiile recurente nu pot constitui temei de admitere a recursului în sensul invocat, or acestea nu conțin argumente care ar indica expres la ilegalitatea încheierii recurate, prin care a fost respinsă cererea de revizuire ca inadmisibilă.

88. Din considerentele menționate, alegațiile recurentului inserate în recurs nu și-au găsit confirmare și nu pot fi reținute în vederea casarea încheierii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul, cu menținerea încheierii contestate.

89. În conformitate cu art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de Banca Comercială ”Eximbank” Societate pe Acțiuni.

Menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2024, adoptată în cauza de insolvență, a Î.C.S. „Trevcons Grup” S.R.L. la contestația depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Serhan-Com”, privind validarea creanței și introducerea modificărilor în tabelul definitiv al creanțelor.

Decizie este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni